

[Paabøl.]

taget i 1954 og 1955 i byggestøtten, havde medført en forøget konkurrence og en skærpet interesse hos bygherrerne for prisdannelsen.

Man hører så mange slagord: boligen skal ikke være et spekulationsobjekt, som det så smukt hedder. Det er en af disse mange følelsesbetonede fraser, der som åndeligt vraggods fra den socialdemokratiske agitation skvulper rundt i boligdiskussionen.

I ordet spekulation ligger dels en fortjenstmulighed, dels en risiko. Fortjenstmuligheden har eksisteret i høj grad i efterkrigsårene. Der er aldrig tjent så mange penge på boligbyggeri som i efterkrigsårene, men risikomentet er elimineret på grund af den rigelige strøm af statsmidler, som er tilflydt byggeriet; og alle de forsyndelser, man muligt har begået i form af fordyrelse af byggeriet, har inflationen givet absolution for, medens byggestøttelovgivningen har givet sit bidrag til at holde inflationsmøllen i gang.

Hvis vi skal skaffe befolkningen billigere boliger, må konkurrencen holde sit indtog inden for boligbyggeriet, og vil vi have byggestøttelovgivningen afviklet, må vi knæsatte det princip, at de sociale boligselskaber, overalt hvor de konkurrerer med privat byggeri om de samme lejergupper, må have samme vilkår som det private byggeri. Det forslag, vi her har fremsat, tilsigter at rette op på den forskelsbehandling, der finder sted mellem de skattefri sociale boligselskaber og det private byggeri. Man vil give det private byggeri en afskrivningsmulighed i de første 10 år, hvor de private bygherrer har en stor afdragsbyrde på de yderste prioriteter, og hvor likviditeten i nybyggeriet er ringe. De private bygherrer har ofte de dyre, de yderste prioriteter, som må afdrages hurtigt, medens de sociale selskaber i forvejen har sikkerhed for prioritering op til 100 pct.; og det betyder noget væsentligt, at man har prioriteringsrammen i orden, inden man begynder på byggeri.

For håndværkere, der bygger med salg for øje, betyder dette lovforslag en udskudt skattebyrde. Der er ingen som helst forskel på den afskrivning, der foreslås her, og andre former for afskrivning, der betyder en udskudt skattebyrde. Hvis håndværke-

ren senere sælger med fortjeneste, så kommer dette beløb frem til beskatning, men det begrænser hans risiko ved de høje byggeomkostninger, og det giver ham også bedre muligheder for at sælge, da afskrivningsmuligheden følger med huset.

For etagebyggeriet betyder afskrivningsretten en lettelse med hensyn til likviditeten og en mulighed for at udleje til en billigere leje og dermed bedre muligheder for at konkurrere med de skattefri sociale selskaber og de billige lejligheder i den gamle boligmasse.

I parcelhusbyggeriet betyder afskrivningsretten en opsparingspræmiering for den, der ordner sit eget boligproblem. Nu gjorde den højtærede finansminister sig morsom over, at den, der havde en stor indkomst, fik en større lettelse end den, der havde en lille indtægt. Det er i og for sig rigtigt nok, men det har vi også mange andre steder inden for skattelovgivningen. Den mand, der fradrager 600 kr. til forsikringer i en skattepligtig indkomst på 40 000 kr., får en større lettelse end den mand, der kun har 10 000 kr. i skattepligtig indkomst. Det afgørende er, at vi må styrke de selvvirkende kræfter. Vi må gøre et forsøg på at få folk interesseret i at bygge selv. Man kan godt kalde dette en byggestøtteforanstaltning, det vil jeg slet ikke bestride. Da Aksel Møller i sin tid var boligminister, fremkom han med et forslag af samme art som forslag til ændring i byggestøtteleven; jeg har fremsat det som et selvstændigt lovforslag, men det ændrer naturligvis ikke den kendsgerning, at det hører nøje sammen med byggestøttelovgivningen. Derfor er det også tidsbegrænset.

Jeg har ikke under behandlingen af forslag til lov om boligbyggeri sagt — og det beder jeg den højtærede finansminister bemærke — at vi straks kan afvikle alle former for støtte til byggeriet, i alt fald ikke så længe restriktionerne består. Der er to forudsætninger for, at vi kan afvikle støtten til boligbyggeriet: for det første at restriktionerne bliver afviklet, således at der kan komme en fri prisdannelse på boliger; det kan vi ikke gøre med det samme, det må gøres over en periode. For det andet må byggeriets omkostningsniveau normaliseres.

Jeg mener, der er en god idé i lovforslaget